

dosarul nr. 2ra-1869/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central – R. Pulbere

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Iu. Cimpoi, A. Danilov și I. Secrieru

Î N C H E I E R E

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului,

judecător

judecători

Valeriu Doagă

Dumitru Mardari

Luiza Gafton,

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Boris Balan împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a îngădirii accesului la justiție și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, și s-a menținut hotărârea din 24 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2017, prin intermediul factorului poștal, Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a îngădirii accesului la justiție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Boris Balan a indicat că a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul examinării acestui litigiu, avocatul Ghenadie Odobescu, care îi reprezenta interesele reclamantului, a depus o cerere, prin care a solicitat examinarea litigiului în lipsa sa și a persoanei pe care o reprezintă.

A specificat că la 24 ianuarie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis hotărâre pe cauza menționată, însă instanța de judecată nu a expediat hotărârea emisă la 24 ianuarie 2017, în termenul stabilit de legislația procesuală, astfel încât Boris Balan nu a cunoscut despre rezultatul examinării pricinii.

Pentru a afla rezultatul examinării pricinii, Boris Balan a consultat pagina web a instanțelor de judecată, care la acel moment era în mentenanță în vederea ajustării la Legea nr. 76 din 21 aprilie 2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești și în rezultat nu a reușit să afle rezultatul examinării.

Ulterior, pentru a se interesa de soarta dosarului, a telefonat în cancelaria Judecătorei Chișinău, sediul Centru la numărul de telefon 022 27 55 44, însă i s-a comunicat că este imposibilă oferirea unei careva informații.

A precizat că la 15 februarie 2017 a adresat Judecătorei Chișinău, sediul Centru cerere, prin care a solicitat să i se comunice rezultatul ședinței.

La 22 februarie 2017 a primit răspuns la solicitarea depusă la 15 februarie 2017, prin care i s-a comunicat rezultatul examinării litigiului menționat și că dispozitivul hotărârii din 24 ianuarie 2017 a fost remis în adresa reclamantului și reprezentantului acesteia, fiind anexat la răspuns copia scrisorii de însoțire a dispozitivului hotărârii.

În scrisoarea de însoțire a dispozitivului hotărârii, instanța de judecată a indicat eronat adresa reprezentantului reclamantului: or. Edineț, str. Pușkin, 56, et. 3, ap. 303.

A precizat că cabinetul avocatului „Odobescu Ghenadie” are 2 sedii și anume: 1) or. Edineț, str. O. Cirimpei, 37/4, și 2) mun. Bălți, str. Pușkin, 56, et. 3, of. 303.

Totodată, potrivit aceleași scrisori, copia dispozitivului a fost remisă în adresa reclamantului, la fel, la o adresă eronată, deoarece Boris Balan domiciliază în mun. Bălți, str. Suceava, 10, ap. 27, însă instanța a remis dispozitivul la adresa: mun. Bălți, str. Suceava, ap. 227.

A subliniat că a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii din 24 ianuarie 2017 la 28 februarie 2017, conform sigiliului de pe plic.

A mai indicat că la 22 februarie 2017 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău din 24 ianuarie 2017, iar la 30 martie 2017 a recepționat hotărârea integrală, la fel cu încălcarea termenului stabilit de legislația procesuală.

Consideră că instanța de judecată a încălcat termenul de întocmire a hotărârii integrale și termenul de expediere a hotărârii judecătorești, iar în aceste circumstanțe i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Cere reclamantul încasarea de la bugetul de stat în beneficiul lui Boris Balan a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 000 lei și a altor cheltuieli aferente examinării litigiului în cauză (f.d. 4-13).

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Boris Balan (f.d. 58, 64-66).

La 13 februarie 2018 prin intermediul oficiului poștal Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 61-6), iar la 29 martie 2018 prin trimitere poștală, avocatul Ghenadie Odobescu a depus cerere de apel motivată împotriva aceleași hotărâri (f.d. 79-85).

Prin decizia din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și s-a menținut hotărârea din 24 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 99-106).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că în conformitate cu Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorului nr. 178 din 25 iulie 2014, în cazul în care lui Boris Balan sau reprezentantului acestuia avocatul Ghenadie Odobescu i-au devenit cunoscute fapte care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători, pot sesiza Colegiul disciplinar, care inițiază procedura de verificare a sesizării, în cadrul căreia urmează a fi stabilite faptele imputate judecătorului și

consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare.

Instanțele au concluzionat că în speță lipsește temeiul apariției răspunderii statului pentru acțiunile judecătorului, iar prevederile art. 616 și 1416 Codul nu sunt aplicabile.

La 17 iulie 2018 prin intermediul factorului poștal Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat recurs împotriva deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat că prin depunerea prezentei cereri de chemare în judecată a solicitat repararea prejudiciului moral în temeiul art. 616 alin. (1) și (2) și art. 1416 Codul civil, survenit ca urmare a faptelor ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale și nu a avut drept scop pedepsirea judecătorului care a emis hotărârea.

Pretențiile în speță se bazează pe faptul că prin acțiunile instanțelor judecătorești cu privire la remiterea actelor judecătorești în afara termenului prevăzut de Codul de procedură civilă, s-au încălcat drepturile personale nepatrimoniale ale lui Boris Balan, fiind astfel îngrădit accesul la justiție, precum și limitat dreptul la apărare.

Instanțele de judecată nu au ținut cont că temeiul pretențiilor nu constă în sancționarea instanțelor judecătorești pentru încălcarea normelor disciplinare, ci pentru că au fost încălcate drepturile garantate de Constituție.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din trei judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 09 august 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat Ministerului Justiției copia cererii de recurs depusă de Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, însă până la data examinării chestiunii cu privire la admisibilitatea recursurilor, intimatul nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, în cererea de recurs, în baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs:

a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac;

- b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art. 374;
- c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul depus Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la 29 iunie 2018 copia deciziei din 05 iunie 2018 (f.d. 107), fapt ce denotă că recursul declarat la 17 iulie 2018 este depus în interiorul termenului stabilit de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Recursul declarat de către Boris Balan, este semnat de avocatul Ghenadie Odobescu, împuternicit prin mandatul din 03 mai 2017 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 3). Prin urmare, nu este incident temeiul prevăzut de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat o dată. În acest caz, Completul reține că temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este incident.

Având în vedere cele constatate *supra*, Completul conchide că recursul declarat de Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, nu pot fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII din Codul de procedură civilă are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, stabilite de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului. Asemenea rigori urmăresc scopul aplicării și al interpretării unitare a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato v. Italia*, 15 septembrie 2016, paragraful 32).

Completul notează că în cererea de recurs, Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a invocat temei de declarare a recursului prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în esență, Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, cu privire la care s-a pronunțat instanța de apel, invocarea pretinselor încălcări comise de către instanța de apel nefiind suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din trei

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în a se verifica dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de apel și prima instanță au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și au apreciat corect probele administrate, hotărârile acestora fiind legale. Argumentele invocate de către Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, în cererea de recurs se referă la fapte care au fost deja constatate de către instanțele inferioare și cu privire la care completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu se poate pronunța, acesta efectuând doar o analiză în drept. Mai mult, argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și din aceste motive, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Boris Balan, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton